

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 204/2023-30

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného [REDACTED], [REDACTED], proti postupu Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 61 C 57/2017 v čase po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 461/2020-20 z 11. februára 2021 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 61 C 57/2017 v čase po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 461/2020-20 z 11. februára 2021 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadostučinenie v sume **1 000 eur**, ktoré **je** mu Mestský súd Bratislava IV **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Mestský súd Bratislava IV **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **663,57 eur** a zaplatiť ich právnemu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Ústavnému súdu bola 17. marca 2023 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 61 C 57/2017 v čase po právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 461/2020-20 z 11. februára 2021 (ďalej aj „napadnuté konanie okresného súdu“).

2. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti namieta prietahový postup okresného súdu v napadnutom konaní, ktorý vo veci riadne nekoná, čím tak nepostupuje nielen v súlade s platnou právnou úpravou, ale výslovne koná aj v rozpore s imperatívom ústavného súdu vyplývajúcim z jeho nálezu č. k. II. ÚS 461/2020-20 z 11. februára 2021, ktorý nadobudol právoplatnosť 16. marca 2021. Ústavný súd už posudzoval postup okresného súdu v napadnutom konaní, pričom v náleze č. k. II. ÚS 461/2020-20 z 11. februára 2021 dospel k záveru o porušení základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, ktorému podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v spojení s čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietahov. Podľa sťažovateľa okresný súd tento príkaz ústavného súdu dôsledne nerešpektoval a v jeho postupe v napadnutom konaní v čase po vydaní nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 461/2020-20 z 11. februára 2021 boli zaznamenané viaceré obdobia nečinnosti. Okresný súd začal vo veci konať až 19. augusta 2021, teda po vyše 6 mesiacoch od nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 461/2020-20 z 11. februára 2021, keď mal sťažovateľovi doručiť procesné uznesenia. Po výkone procesných úkonov podľa § 167 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) ostal okresný súd opätovne nečinný, a to od 17. decembra 2021 do 8. júla 2022, keď nariadil termín pojednávania na 26. október 2022, na ktorom žalovaní žalobe napokon neodporovali, načo okresný súd odročil pojednávanie na 16. november 2022 na účely vyhlásenia rozhodnutia vo veci. Nariadený termín pojednávania sa 15. november 2022 zmenil na 25. november 2022, pričom k vyhláseniu rozhodnutia vo veci nedošlo ani 25. novembra 2022, a to bez oznámenia dôvodu zrušenia nariadeného termínu pojednávania. Okresný súd ostal v čase po 25. novembri 2022 vo veci úplne nečinný, a to aj napriek písomnej urgencii sťažovateľa z 13. februára 2023, na ktorú okresný súd do času podania ústavnej sťažnosti ani nereagoval.

3. Podľa sťažovateľa predmet konania patrí medzi bežnú rozhodovaciu agendu súdov v civilnom sporovom konaní, pričom podstatnou okolnosťou je to, že žalovaní na pojednávaní 26. októbra 2022 uznali dôvodnosť/opodstatnenosť podanej žaloby a sám sťažovateľ bol nielen súčinný pri prejednaní veci, ale aj sám urgoval okresný súd v prípade jeho nečinnosti. Podľa sťažovateľa je za vzniknuté prietahy v konaní v čase po náleze ústavného súdu č. k. II. ÚS 461/2020-20 z 11. februára 2021 plne zodpovedný okresný súd, ktorý „Napriek autoritatívnemu príkazu zo strany Ústavného súdu SR... takýto príkaz nerešpektoval, ponechal dodnes sťažovateľa v právnej neistote a vec sťažovateľa nevybavil. Okresný súd tým podkopal dôveru sťažovateľa v súdny systém Slovenskej republiky, ktorý je hierarchicky usporiadaný, pričom nižšie zložky systému (okresný súd) musia rešpektovať nadriadené zložky súdneho systému (príkaz ústavného súdu)“. Sťažovateľ je toho názoru, že jeho vec „mala byť okresným súdom po konštatovaní porušenia jeho ústavných práv zo strany okresného súdu prioritizovaná, čo sa však zjavne zo strany okresného súdu neudialo, čím okresný súd vlastne nepriamo deklaroval, že ústavné práva sťažovateľa sú okresnému súdu

lahostajné.“. Teda „Okresný súd nerešpektuje nielen príkaz ústavného súdu, ale ani lehoty pevne určené zákonom na vyhlásenie rozsudku (§ 219 ods. 1 CSP), kde namiesto lehoty 30 dní od pojednávania uskutočneného dňa 26.10.2022 (t.j. do 25.11.2022), do dňa podania tejto sťažnosti (deň 17.3.2023) rozsudok vyhlásený nebol, ani stanovený termín vyhlásenia rozsudku.“.

4. Na podklade uvedeného sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby vydal nasledujúci nález:

„1. Okresný súd Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 61C/57/2017, po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 11.2.2021 č. II. ÚS 461/2020, porušil základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresný súd Bratislava III je povinný vyplatiť sťažovateľovi sumu 3.000 € ako primerané finančné zadosťučinenie, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresnému súdu Bratislava III sa prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietahov.

4. Okresný súd Bratislava III je povinný nahradiť sťažovateľovi vyčíslené trovy konania...“

5. Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 204/2023-10 z 12. apríla 2023 ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu.

II.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľa

II.1. Vyjadrenie okresného súdu:

6. Okresný súd ústavnému súdu poskytol vyjadrenie zákonnej sudkyne, z ktorého obsahu v prvom rade vyplynula nadmerná zaťaženosť súdneho oddelenia zákonnej sudkyne, na ktorú mnohonásobne upozorňovala nielen vedúcich pracovníkov riadenia okresného súdu, ale aj sudcovskú radu okresného súdu, ktorá sa na svojom zasadnutí 11. apríla 2023 zaoberala jej podaním, v ktorom namietala preťaženosť súdneho oddelenia, v ktorom pôsobí, a požadovala riešenie tejto situácie, k čomu však nedošlo.

7. Vo vzťahu k napadnutému konaniu okresného súdu v čase po právoplatnosti nálezu č. k. II. ÚS 461/2020-20 z 11. februára 2021, teda v čase od 17. marca 2021 do času podania ústavnej sťažnosti 17. marca 2023, poukázala na vydanie viacerých procesných rozhodnutí „samotným sudcom pre neprítomnosť VSÚ (uznesenia č.k. 61 C/57/2017-97 /§ 239 a nasl. CSP/, 61 C/57/2017-99 /§ 167 ods. 2 CSP/, 61 C/57/2017-100 /§ 80 CSP/.“, ktorých doručovanie z dôvodu viacerých strán sporu bolo zdĺhavejšie. V rámci zhodnotenia vlastného postupu vo veci a procesnej situácie poukázala aj na to, že „07.09.2021 sa vo veci vyjadril SPF, ktorý okrem iného namietal aj pasívnu legitímáciu, aj neznámych vlastníkov, tiež ocenenie finančného vyrovnania a navrhol vo veci vykonať rozsiahle dokazovanie (najmä dedičské konania, vyjadrenia obce, registra obyvateľov z dôvodu neznámych vlastníkov, pozemkovoknižné údaje, výsluchy žalovaných v 8., 9. a 10. rade...). Navrhol tiež ocenenie pozemku v trhovej cene. Súd následne postupoval podľa § 167 ods. 3 CSP /uznesenie č. k. 61 C/57/2017-120/. Vo veci sa vyjadril žalobca dňa 06.10.2021. Súd následne postupoval podľa § 167 ods. 4 CSP /uznesenie č.k. 61 C/57/2017-129/. Vo veci sa vyjadril SPF dňa

05.11.2021, trval na rozsiahlom vykonaní dokazovania. “. Na postup okresného súdu v konaní mala vplyv aj procesná aktivita strán sporu, ktoré „do spisu síce na výzvu súdu na pojednávaní dňa 26.10.2022 doložili originál geometrického plánu, avšak v spise chýbala územnoplánovacia informácia obce, ktorá je v danej veci z dôvodu zákazu drobenia lesných pozemkov a výnimiek z uvedeného zákazu nevyhnutná na rozhodnutie v danej veci z dôvodu vykonateľnosti zápisu do katastra nehnuteľností. Z obsahu spisu teda vyplynulo, že absentujú listiny odôvodňujúce vykonateľnosť rozsudku (§ 185 ods. 2, 3 CSP). Za týmto účelom súd konajúc v zmysle Čl. 17 CSP, § 185 ods. 2 a 3 CSP bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu, sám aj bez návrhu za účelom zistenia, či navrhované rozhodnutie bude vykonateľné, vyzval príslušnú obec na doloženie územnoplánovacej informácie.“.

8. Vo vzťahu k predmetu súdneho sporu a jeho právnej náročnosti zákonná sudkyňa rozviedla, že „spor sa netýka bežnej civilnej agendy, je značne špecifický a vysoko odborný a ani nespornosť skutkových tvrdení, ako na to poukázal sťažovateľ nemôže nahradiť právne posúdenie veci a nutnosť súdu preveriť a posúdiť samotnú vykonateľnosť rozhodnutia, ktoré žalobca (sťažovateľ) navrhuje vydať, keďže rozsudok má byť podkladom na zápis do katastra nehnuteľností v zmysle zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v spojení s ustanoveniami zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch. Súd z uvedených dôvodov vyžiadal od príslušnej obce vydanie územnoplánovacej informácie parcely registra E – lesných pozemkov, ktorých sa predmet sporu týka, za účelom zistenia vykonateľnosti navrhovaného rozhodnutia (či je daná výnimka zo zákazu drobenia lesných pozemkov). Vo veci už bol nariadený aj nový termín VVR 26.04.2023, avšak tento bol zmenený na 18.05.2023 z dôvodu viacerých strán sporu, ktorým súd musel expedovať predvolanie na VVR s tým, že uvedené súd realizoval ihneď, t.j. v deň, keď od obce obdržal požadovanú územnoplánovaciu informáciu (20.04.2023) a termín VVR 26.04.2023 nemohol byť zrealizovaný pre krátkosť času.“.

9. K nedodržaniu zákonnej lehoty na písomné vyhotovenie rozhodnutia podľa § 219 ods. 2 CSP argumentovala tým, že „ani toto ani iné zákonné ustanovenie nepredpokladá situáciu, keď sudca, ktorý termín nariadil náhle pre odôvodnenú neprítomnosť v práci, nemôže z objektívnych dôvodov rozhodnúť v stanovenej lehote. Zákon túto situáciu nerieši, jediným možným riešením tejto situácie by bolo, keby vo veci rozhodol zastupujúci sudca, tak aby bola dodržaná lehota podľa § 219 ods. 2 CSP, čo je však reálne nemožné a dokonca nežiaduce, nakoľko vec by prejednal iný sudca ako ten, ktorý by napokon vo veci rozhodol.“. V závere svojej argumentácie zákonná sudkyňa zdôraznila, že považuje návrh sťažovateľa na konanie bez zbytočných prietahov za bezpredmetný, keďže „stranám bolo doručené predvolanie na vyhlásenie rozsudku, ktorý sudca toho času písomne vypracováva na nariadený termín 18.05.2023. Pokiaľ sa ho strany zúčastnia, bude im písomné vyhotovenie rozsudku doručené priamo na pojednávaní.“.

II.2. Replika sťažovateľa:

10. Sťažovateľ k vyjadreniu okresného súdu v prvom rade poukázal na to, že „Väčšina tvrdení zákonnej sudkyne o stave jej súdneho oddelenia nemá však pre rozhodnutie Ústavného súdu SR význam, pretože ústavný súd v tomto konaní nevyhodnocuje subjektívne zavinenie konkrétnej osoby na vzniku prietahov v konaní. Teda, nie je podstatné ďalej zisťovať, či za zlý stav v počte

pridelených vecí může v soudním oddělení zákonné soudkyně nerovnomerné přidělování vecí, alebo menší výkon zákonné soudkyně v porovnání s ostatními sudcami Okresného súdu Bratislava III. “.

11. V reflexii na niektoré vyjadrenia zákonnej sudkyne sťažovateľ prízvukoval, že „ (i) v našej veci vydal ústavný súd nálezom zo dňa 11.2.2021 č. II. ÚS 461/2020 príkaz okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov. Na základe uvedeného už nemôže byť zákonnou sudkyňou táto vec zrovnávaná s ostatnými 500 vecami, ktoré má nevybavené vo svojom oddelení a na ktoré poukazuje, pretože na základe príkazu ústavného súdu musí byť ústavným súdom označená vec okresným súdom prioritovaná, (ii) ak súd vo veci stanoví termín verejného vyhlásenia rozsudku, mal by tento termín dodržať a nie bez uvedenia dôvodu meniť (z 16.11.2022 na 25.11.2022) a znova meniť (25.11.2022 zrušiť bez náhrady) a znova meniť (na 18.5.2023, údajne mal byť termín stanovený aj na 26.4.2023), (iii) súd by mal dodržiavať procesné lehoty na verejné vyhlásenie rozsudku (30 dní od konania pojednávania); teda vec odročenú iba za účelom verejného vyhlásenia rozsudku znova musí prioritovať voči ostatným veciam, pretože to od súdu vyžaduje zákon určením procesnej lehoty na úkon, (iv) ak strana do spisu založí urgenciu, poukazujúc na už raz konštatované prieťahy ústavným súdom a požiada okresný súd o vybavenie veci (priorizáciu veci), súd by mal na takéto podanie adekvátne reagovať, (v) dňa 22.5.2023 okresný súd doručil sťažovateľovi rozsudok vo veci samej, v ktorom okresný súd na 22 stranách uvádza skutkový stav veci (medzi stranami sporu nesporný) a cituje 33 rôznych ustanovení zákona a podzákonných predpisov, napriek tomu, že ani právne posúdenie veci nebolo medzi stranami namietané či sporné. Súd sa teda dopodrobna zaoberal vecami, ktoré neboli pre rozhodnutie sporu rozhodujúce, čo pri vysokom zaťažení súdneho oddelenia nepovažujeme za potrebné či žiadúce. “.

12. Napokon sťažovateľ namietol, považoval a označil za nepravdivé niektoré skutočnosti deklarované zákonnou sudkyňou ako «(i) Termíny verejného vyhlásenia rozsudkov dňa 16.11.2022 a 25.11.2022 neboli zrušené z dôvodu chýbajúcej územnoplánovacej informácie. Nedoloženie územnoplánovacej informácie nie je prekážkou vykonateľnosti rozsudku, možné drobenie nebolo medzi stranami sporné, pretože podľa § 70 ods. 2 posl. veta zákona č. 162/1995 Z.z.: Záväzným údajom katastra nie je druh pozemku evidovaného ako parcela registra „E“ a žalobca predkladal spolu so žalobou geometrický plán, z ktorého vyplynul záväzný druh pozemku registra „C“, podľa ktorého predmetné pozemky nie sú lesnými pozemkami. Neexistoval teda dôvod, aby súd z vlastnej iniciatívy, v apríli 2023 žiadal túto územnoplánovaciu informáciu z obce Hamuliakovo, (ii) vo veci nebol vytýčený, stranám a na úradnej tabuli oznámený termín verejného vyhlásenia rozsudku na deň 26.4.2023, (iii) zákonná sudkyňa prieťahy vzniknuté po náleze zo dňa 11.2.2021 (najmä od decembra 2021 do júla 2022 a prieťah od pojednávania dňa 26.10.2022 až do vyhlásenia rozsudku dňa 18.5.2023) neučinila spornými, uviedla všeobecné príčiny ich vzniku (preťaženosť jej súdneho oddelenia), avšak nevysvetlila podstatnú okolnosť, ktorou je vzťah medzi už skorším nálezom ústavného súdu vydaným v tejto veci vo väzbe na možnosť (či nemožnosť) predchádzania vzniku ďalších prieťahov v konaní.». Napokon sťažovateľ oponoval aj názoru zákonnej sudkyne o tom, že sa predmetný súdny spor netýka bežnej civilnej agendy a že je značne špecifický a vysoko odborný, a to aj napriek nespornosti skutkových zistení, keďže „strany vlastnou aktivitou sa dokázali pred pojednávaním dňa 26.10.2022 dohodnúť, súd nemusel vykonávať teda žiadne rozsiahle dokazovanie. Konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva tvoria bežnú, štandardnú a často sa opakujúcu agendu civilných súdov. “.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

13. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 61 C 57/2017 v čase po právoplatnosti nálezú ústavného súdu č. k. II. ÚS 461/2020-20 z 11. februára 2021 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.1. Všeobecné judikatúrne východiská:

14. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

15. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a obsahom práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 251/2021, III. ÚS 233/2022, III. ÚS 661/2022). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k označeným právam v zásade identické.

16. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako tak aj pri práve na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) v jeho všeobecnom poňatí odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Samotným prerokovaním vecí na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Ústavné právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov (a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) sa splní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty týkajúcej sa svojich práv (pozri napr. I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020).

17. Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôraznil, že čl. 48 ods. 2 ústavy v relevantnej časti ustanovuje imperatív, ktorý platí pre všetky súdne konania a ktorý vyjadruje predovšetkým záujem o to, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, pretože jeho predlžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejaviť ako odmietnutie výkonu spravodlivosti (PL. ÚS 25/01).

18. Povinnosť súdu a sudcu konať vo veci bez prietáhov vyplýva z Civilného sporového poriadku a je *expresis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného

zaťažovania strán sporu a iných osôb. Tento základný princíp konania je premietnutý do ďalších ustanovení Civilného sporového poriadku so zohľadnením osobitostí jednotlivých druhov konaní. Napríklad povinnosť súdu konať bez prietáhov vyplýva z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania, z § 153 CSP o sudcovskej koncentrácii konania, ďalej z § 168 – § 172 CSP o predbežnom prejednaní sporu a následkoch neprítomnosti strán aj z § 179 ods. 1, podľa ktorého pojednávanie vedie súd tak, aby sa mohlo rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania a účel tohto zákona, alebo § 183 ods. 1 prvej vety, podľa ktorej pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

19. Ústavný súd ďalej poukazuje na to, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, a to v prípade, ak jeho činnosť nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ na neho obrátil s návrhom, aby o jeho veci rozhodol (IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09). Teda zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (IV. ÚS 22/02, II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08, IV. ÚS 380/08, III. ÚS 103/09, I. ÚS 7/2011).

20. Prietahy v konaní či nečinnosť orgánu verejnej moci sú ústavným súdom hodnotené ako iný zásah orgánu verejnej moci, ktorý môže byť jedno či viacrázový, protiprávny a zároveň aj protiústavný útok týchto orgánov proti základným ústavou zaručeným právam (slobodám), ktorý v čase rozhodovania ústavného súdu predstavuje významné ohrozenie právne existujúceho stavu, pričom taký útok sám osebe nie je výrazom (výsledkom) riadnej rozhodovacej právomoci týchto orgánov alebo ich riadneho postupu. Z uvedenej fakticity musí preto následne vyplývať, že dôsledkom popísaného zásahu orgánu verejnej moci (jeho pasivity) nemožno čeliť inak než ústavnou sťažnosťou a na ňu nadväzujúcim nálezom ústavného súdu.

21. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 54/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, I. ÚS 44/2018, IV. ÚS 95/2018, IV. ÚS 64/2020). Okrem toho sa prihliada aj na význam sporu pre účastníkov (Záborský a Šmáriková proti Slovenskej republike zo 16. 12. 2003, sťažnosť č. 58172/00).

22. Napokon aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojich rozhodnutiach (H. proti Francúzsku z 24. 10. 1989, Katte Klitsche de la Grange proti Taliansku z 27. 10. 1994 a Scordino proti Taliansku č. 1 z 29. 3. 2006) viackrát vyzdvihol dôležitosť správy súdnictva bez prietáhov, ktoré môžu ohroziť jeho účinnosť a dôveryhodnosť.

III.2. Posúdenie veci:

23. Sťažovateľ odvodzuje opodstatnenosť podanej ústavnej sťažnosti od dĺžky trvania napadnutého konania okresného súdu v čase po právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 461/2020-20

z 11. februára 2021 od 17. marca 2021 do času podania ústavnej sťažnosti 17. marca 2023. Úlohou ústavného súdu je teda posúdiť postup okresného súdu v časovom úseku od 17. marca 2021 do 17. marca 2023 so zohľadnením stavu konania v čase vydania predmetného nálezu vrátane ústavným súdom vysloveného imperatívu konať bez zbytočných prieťahov, čo samo osebe zakladá zvýšené nároky na postup súdu v ďalšom období.

24. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť vecí, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 54/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, I. ÚS 44/2018, IV. ÚS 95/2018, IV. ÚS 64/2020).

25. Pokiaľ ide o zložitosť prípadu, môžeme hovoriť o skutkovej alebo právnej zložitosti. Môže ísť napríklad o vec, v ktorej vystupuje viacero strán (H. proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 8. 7. 1987) alebo v ktorej je potrebné zabezpečiť rôzne dôkazy [Humen proti Poľsku (Veľká komora), rozsudok z 15. 10. 1999]. Zložitosť prípadu môže taktiež súvisieť s prítomnosťou medzinárodného prvku (Neumeister proti Rakúsku z 27. 6. 1968).

26. Predmet napadnutého konania okresného súdu síce patrí do štandardnej agendy všeobecných súdov, avšak je potrebné prisvedčiť okresnému súdu, že napadnuté konanie je po skutkovej stránke zložitejšie. Skutková zložitosť konania je daná väčším počtom strán konania, a to v počte 11 strán konania na strane žalovaných, čo sa štandardne prejavuje zvýšeným úsilím súdu pri komunikácii so stranami, zabezpečovaní ich prítomnosti na konaní, ustaľovaním okruhu strán konania a pod. Tomu nasvedčuje aj uznesenie okresného súdu č. k. 61 C 57/2017-97 zo 16. júla 2021, ktorým okresný súd zrušil vlastné uznesenie z 21. marca 2019, ktorým vyzval sťažovateľa ako žalobcu na riadne označenie žalovaných v 2. a 7. rade a k úprave žalobného petitu, ktorý by bol vykonateľný (zákonná sudkyňa výpisom z katastra nehnuteľností zo 6. júla 2021 zistila aktuálny okruh vlastníkov pozemku). Ďalším uznesením okresného súdu č. k. 61 C 57/2017-99 zo 16. júla 2021 boli vyzvaní žalovaní na to, aby (i) sa písomne vyjadrili k žalobe, (ii) uviedli rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, (iii) pripojili listiny, na ktoré sa odvolávajú, a (iv) označili dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Ďalším uznesením č. k. 61 C 57/2017-100 zo 16. júla 2021 okresný súd pripustil, aby z konania vystúpila doterajšia žalovaná v 1. rade a aby na jej miesto vstúpila ako strana konania právnická osoba. Z uvedenej procesnej aktivity okresného súdu je zrejmé, že tento pracoval so širším okruhom strán konania, ktoré musel aktualizovať a procesne vyzývať, čo je časovo a skutkovo náročné, resp. náročnejšie, ako by to bolo len pri výrazne nižšom počte strán konania. Tomuto názoru zodpovedá aj procesná aktivita Slovenského pozemkového fondu vyplývajúca z jeho vyjadrenia k žalobnému návrhu sťažovateľa vrátane návrhu na doplnenie dokazovania z 27. augusta 2021 a 28. októbra 2021, ako aj procesná aktivita sťažovateľa, ktorý návrhom na zmenu žalobného petitu z 19. septembra 2022 upravoval okruh strán konania (zlúčenie spoluvlastníckeho podielu) a aktualizoval údaje o pozemku (zmena názvoslovía druhov pozemku).

27. Na druhej strane ústavný súd nesúhlasí s právnym názorom okresného súdu, ktorý posudzuje napadnuté konanie aj po právnej stránke za zložitejšie. V tomto ohľade je potrebné prisvedčiť sťažovateľovi (predovšetkým v súvislosti s okresným súdom deklarovanou potrebou zabezpečenia územnoplánovacej dokumentácie z obce), že neexistoval právny dôvod na to, aby okresný súd

z vlastnej iniciatívy obstarával územnoplánovaciú informáciu z obce Hamuliakovo, keďže *«Nedoloženie územnoplánovacej informácie nie je prekážkou vykonateľnosti rozsudku, možné drobenie nebolo medzi stranami sporné, pretože podľa § 70 ods. 2 posl. veta zákona č. 162/1995 Z.z.: Záväzným údajom katastra nie je druh pozemku evidovaného ako parcela registra „E“ a žalobca predkladal spolu so žalobou geometrický plán, z ktorého vyplynul záväzný druh pozemku registra „C“, podľa ktorého predmetné pozemky nie sú lesnými pozemkami.»*.

28. V rámci hodnotenia druhého kritéria, a to správania účastníka konania, ústavný súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by mali výrazný vplyv na dĺžku konania.

29. Posledným skúmaným kritériom je postup okresného súdu v napadnutom konaní.

30. V rámci hodnotenia tohto kritéria ústavný súd nesúhlasí s argumentačnou výčitkou sťažovateľa o nečinnosti okresného súdu v časovom úseku od 16. marca 2021 do 19. augusta 2021 v trvaní 6 mesiacov, pretože z obsahu súdneho spisu okresného súdu (ktorý bol ústavnému súdu predložený 12. júla 2023) vyplýva, že predmetný súdny spis bol pridelený 23. apríla 2021 zákonnej sudkyňi. Okresný súd uznesením č. k. 61 C 57/2017-97 zo 16. júla 2021 zrušil vlastné uznesenie z 21. marca 2019, ktorým vyzval sťažovateľa ako žalobcu na riadne označenie žalovaných v 2. a 7. rade a k úprave petitu, ktorý by bol vykonateľný (zákonná sudkyňa výpisom z katastra nehnuteľností zo 6. júla 2021 zistila aktuálny okruh vlastníkov pozemku). Ďalším uznesením okresného súdu č. k. 61 C 57/2017-99 zo 16. júla 2021 boli vyzvaní žalovaní ako strany konania, aby (i) sa písomne vyjadrili k žalobe, (ii) uviedli rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, (iii) pripojili listiny, na ktoré sa odvolávajú, a (iv) označili dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Ďalším uznesením č. k. 61 C 57/2017-100 zo 16. júla 2021 okresný súd pripustil, aby z konania vystúpila doterajšia žalovaná v 1. rade a aby na jej miesto vstúpila ako strana konania právnická osoba. Z uvedeného je zrejmá procesná aktivita okresného súdu v posudzovanom období vrátane času potrebného na naštudovanie prideleného súdneho spisu zákonnou sudkyňou. Okresný súd ďalším uznesením č. k. 61 C 57/2017-120 zo 16. septembra 2021 písomne vyzval sťažovateľa ako žalobcu v napadnutom konaní, aby (i) sa písomne vyjadril k žalobe, (ii) uviedol ďalšie skutočnosti (iii) a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Okresný súd ďalším uznesením č. k. 61 C 57/2017-129 z 12. októbra 2021 písomne vyzval žalovaných, aby (i) sa písomne vyjadrili k vyjadreniu žalobcu zo 6. októbra 2021, (ii) uviedli ďalšie skutočnosti (iii) a označili dôkazy na svoju obranu.

31. Na druhej strane je potrebné potvrdiť sťažovateľom identifikované obdobie nečinnosti okresného súdu od decembra 2021 do 8. júla 2022, keď okresný súd nariadil termín pojednávania na 26. október 2022. Uvedené obdobie nečinnosti okresného súdu v trvaní 8 mesiacov hodnotí ústavný súd aj v kontexte nerešpektovania už raz vysloveného imperatívu konať bez zbytočných prieťahov ako nečinnosť okresného súdu v trvaní 8 mesiacov, a teda prieťah v napadnutom konaní.

32. Taktiež je potrebné prisvedčiť argumentácii sťažovateľa o tom, že bol 27. októbra 2022 s termínom na 16. november 2022 predvolaný na pojednávanie na účely vyhlásenia rozsudku okresného súdu a k vyhláseniu rozsudku nedošlo ani 16. novembra 2022, ani v ďalšom termíne 25. novembra 2022 a ani v ďalšom termíne 26. apríla 2023, ale až 18. mája 2023 (s opätovným predvolaním na 13. apríl 2023). Taktiež je potrebné prisvedčiť argumentácii sťažovateľa o niekoľkonásobnom prekročení poriadkovej lehoty podľa § 219 ods. 2 CSP. Z hľadiska garancií vyplývajúcich z účelu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa

čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je nutné konštatovať nesústredenú činnosť okresného súdu v časovom úseku od 16. novembra 2022 do 18. mája 2023, ktorá je akcelerovaná niekoľkonásobným prekročením, aj keď poriadkovej, ale zákonnej lehoty. Odhliadnuc od právneho významu okresným súdom deklarovanej potreby zabezpečenia územnoplánovacej informácie obce Hamuliakovo z dôvodu preverenia vykonateľnosti meritórneho rozhodnutia, „*keďže rozsudok má byť podkladom na zápis do katastra nehnuteľností v zmysle zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v spojení s ustanoveniami zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch.*“, v dôsledku čoho okresný súd „*vyžiadal od príslušnej obce vydanie územnoplánovacej informácie parcely registra E – lesných pozemkov, ktorých sa predmet sporu týka, za účelom zistenia vykonateľnosti navrhovaného rozhodnutia (či je daná výnimka zo zákazu drobenia lesných pozemkov).*“, je teda z hľadiska účelu sťažovateľom označených práv východiskovou skutočnosťou nesústredená činnosť okresného súdu v posudzovanom období doplnená niekoľkonásobným nedodržaním lehoty určenej právnym predpisom, čo len akceleruje záver ústavného súdu o prietáhoch v napadnutom konaní vrátane prietahu v posudzovanej časti, a to od 16. novembra 2022 do 18. mája 2023.

33. Celkovo tak ako prietahový hodnotí ústavný súd časový úsek napadnutého konania od decembra 2021 do 8. júla 2022 (8 mesiacov) a od 16. novembra 2022 do 18. mája 2023 (6 mesiacov), celkovo tak 1 rok a 2 mesiace. Tento záver je umocnený aj skorším príkazom ústavného súdu konať bez zbytočných prietahov, ako aj zákonnou povinnosťou vyhlásiť meritórne rozhodnutie z dôvodu odročenia pojednávania na uvedený účel. V tomto ohľade je potrebné odobriť argumentáciu sťažovateľa o povinnosti okresného súdu pristupovať k predmetnej veci ako k sledovanej veci.

34. V závere svojej argumentácie aj v kontexte zákonnou sudkyňou konštatovanej chronickej preťažnosti ústavný súd pripomína, že otázka množstva vecí, personálne a organizačné problémy súdu nie sú v zásade ústavne významné pre posúdenie toho, či došlo k zbytočným prietahom v konaní (I. ÚS 19/00, I. ÚS 28/01, I. ÚS 50/01, I. ÚS 108/02, I. ÚS 38/03 I. ÚS 127/04, II. ÚS 311/06, IV. ÚS 66/2023). Ústavný súd citlivo vníma problém nadmernej zaťažnosti všeobecných súdov, zároveň však poukazuje na to, že je úlohou zmluvných štátov nastaviť si svoj právny systém takým spôsobom, aby boli súdy schopné zaručiť každému právo na rozhodnutie v primeranej lehote (rozsudok Veľkej komory vo veci Sürmeli proti Nemecku z 8. 6. 2006, sťažnosť č. 75529/01, bod 129). Chronické, resp. dlhotrvajúce preťaženie súdov nemôže ospravedlniť neprimeranú dĺžku konania (Probstmeier proti Nemecku z 1. 7. 1997, sťažnosť č. 20950/92, bod 64). Taktiež opakované zmeny zákonného sudcu, ktoré spomaľujú konanie z dôvodu, že nový sudca sa musí s vecou oboznámiť, štát nezbavujú jeho povinností týkajúcich sa požiadavky primeranej lehoty (Lechner a Hess proti Rakúsku z 23. 4. 1987). Opakované pridelenie predmetnej veci zákonným sudcom na prerokovanie a rozhodnutie teda nemožno považovať za relevantnú procesnú aktivitu všeobecného súdu, pričom táto aktivita je dôsledkom iných, s konaním bezprostredne nesúvisiacich skutočností – napr. personálne zmeny na okresnom súde, práceneschopnosť zákonného sudcu a pod. (II. ÚS 444/2014). V konečnom dôsledku nerešpektovanie požiadavky na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (resp. požiadavky na

konanie bez zbytočných prietáhov) sa môže negatívnym spôsobom prejavíť na dôveryhodnosti justície ako takej (Katte Klitsche de la Grange proti Taliansku z 27. 10. 1994, bod 61).

35. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie (bod 1 výroku nálezu), môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal. Vzhľadom na to, že okresný súd vo veci rozhodol, a to rozsudkom č. k. 61 C 57/2017-250 z 18. mája 2023, neprikázal Mestskému súdu Bratislava IV, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prietáhov, a v tejto časti podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľa nevyhovel (bod 4 výroku nálezu).

IV.

Primerané finančné zadost'učinenie

36. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

37. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

38. Sťažovateľ požiadal o priznanie finančného zadost'učinenia vo výške 3 000 eur z dôvodu prietáhov okresného súdu v napadnutom konaní.

39. Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (III. ÚS 187/2018, IV. ÚS 64/2020, tiež Zongorová proti Slovenskej republike z 19. 1. 2010, sťažnosť č. 28923/06 a Ďurech a ďalší proti Slovenskej republike zo 7. 7. 2009, sťažnosť č. 42561/04).

40. Ústavný súd v napadnutom konaní okresného súdu identifikoval celkovú dobu prietáhov v trvaní 1 roka a 2 mesiacov. Ústavný súd priznal sťažovateľovi sumu primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 1 000 eur (bod 2 výroku nálezu) z dôvodu (i) potvrdenia prietáhu v napadnutom konaní v trvaní 1 roka a 2 mesiacov, (ii) nerešpektovania príkazu ústavného súdu konať bez zbytočných prietáhov (nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 461/2020-20 z 11. februára 2021) a (iii) niekoľkonásobného prekročenia zákonnej lehoty určenej práve na vyhlásenie meritórneho rozhodnutia vo veci samej (bod 16, § 219 ods. 2 CSP, bod 2 výroku nálezu).

41. Sťažovateľ požadoval priznanie finančného zadost'učinenia vo výške 3 000 eur. Vzhľadom na to, že ústavný súd priznal sťažovateľovi finančné zadost'učinenie vo výške 1 000 eur, vo zvyšnej časti návrhu sťažovateľa nevyhovel (bod 4 výroku nálezu).

V.

Trovy konania

42. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti navrhol, aby mu ústavný súd priznal náhradu trov konania.

43. Podľa § 73 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhrádza účastník konania.

44. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

45. Ústavný súd priznal sťažovateľovi trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom pozostávajúce z odmeny advokáta za 3 úkony právnej služby vykonané v roku 2023, a to prevzatie a príprava zastupovania, písomné podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu a replika k vyjadreniu okresného súdu z 23. mája 2023. Vychádzal pritom z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v sume 208,67 eur (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky) a tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby v sume 12,52 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Za 3 úkony právnej služby patrí sťažovateľovi náhrada trov konania vo výške 626,01 eur a trikrát režijný paušál vo výške 37,56 eur, spolu tak suma 663,57 eur (bod 3 výroku nálezu).

46. Priznanú náhradu trov konania je Mestský súd Bratislava IV povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

47. Keďže na Mestský súd Bratislava IV prešiel podľa § 18n ods. 2 písm. d) zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov od 1. júna 2023 výkon súdnictva v predmetnej veci (rozumej aj Okresného súdu Bratislava III), zaviazal ústavný súd Mestský súd Bratislava IV k peňažnej úhrade sťažovateľovi priznaných peňažných nárokov (body 2 a 3 výroku nálezu).

48. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. augusta 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu